

RAHİM AĞZI (SERVİKS) KANSERİ VE AŞISI

Rahim ağzı (serviks) kanseri dünyada kadınlar arasında en sık görülen ikinci kanserdir. Ortalama her yıl dünyada 500.000 kadına serviks kanseri tanısı konulmakta ve yaklaşık 250.000 kadın serviks kanseri nedeniyle kaybedilmektedir. Yani serviks kanseri nedeniyle her 2 dakikada 1 kadının hayatını kaybettiğini söyleyebiliriz. Serviks kanserlerinin yaklaşık % 80'i gelişmekte olan ülkelerde ortaya çıkmaktadır.

Yapılan çalışmalarda; serviks kanseri olgularının neredeyse tümünün HPV den kaynaklandığı gösterilmiştir. HPV (Human papilloma virus) 100'den fazla tipi olan ve yaklaşık 30 tipi genital (rahim ağzı, vajina ve vulva) bölgeyi etkileyebilen bir virüstür. Esas olarak cinsel ilişki ile bulaşır, el-genital veya ağız-genital yollarla da bulaşma tesbit edilmiştir.

Tüm dünyada cinsel yönden aktif kadınların yarısından fazlası yaşamları sırasında HPV ile karşılaşır. Tüm dünyada yaklaşık 630 milyon kişi HPV ile infektidir. Her yıl yaklaşık 40 milyon kadında serviks hücrelerinde bozulma tesbit edilmekte, 30 milyon kadında da genital siğil olgusuna rastlanmaktadır. HPV enfeksiyonu belirti vermeden de geçirilebilir, yani çoğu kişi enfekte olduğunun farkında bile olmayabilir.

HPV bir kişiye bulaştığında:

1. Basit bir gribal enfeksiyonda olduğu gibi hasar bırakmadan kendiliğinden iyileşebilir
2. Genital bölgede siğillere neden olabilir
3. Rahim ağzında (serviks), vulva veya vajinada (daha az sıklıkla da anüs ve peniste) kansere doğru ilerleyen bozulmalara neden olabilir...

Kanser riskini azaltmak için neler yapılabilir ?

1. Cinsel partner sayısının az olması riski azaltacaktır.
2. Prezervatif kullanımı riski bir miktar azaltacaktır.
3. Mutlaka en azından yıllık jinekolojik takiplere gitmek ve **PAP testi (smear)** yaptırmak; rahim ağzındaki (serviks) anormal hücrelerin, kanser veya kanser öncü hücrelerine dönüşmeden tesbit edilmesini sağlar. Bu anormal hücrelerin erken tesbit ve tedavisi de rahim ağzı kanserinin gelişme ihtimalini neredeyse tamamen önler.
4. Rahim ağzı kanseri aşısı

Rahim ağzı (Serviks) kanseri aşısı son günlerde tüm dünyada en güncel tıbbi gelişmelerden biridir. Aşı aslında serviks kanseri olgularının neredeyse tümünün sorumlusu olduğu düşünülen HPV'ye karşı geliştirilmiş bir aşıdır. Özellikle genital siğillerden (tip 6 ve 11) ve serviks kanseri olgularının % 70 kadarından sorumlu olan (tip 16 ve 18) HPV tiplerine karşı yaklaşık % 100 koruyuculuk sağlamaktadır.

Bugüne kadar yapılan çalışmalarda aşının uygulama yaşı olarak 9 – 26 yaş aralığı önerilmektedir (Optimal yaş 11-12). Rahim ağzı kanseri tanısı koyulan tüm kadınların yaklaşık %50'si 35-55 yaşları arasındadır. Bu kadınların pek çoğu onlu ve yirmili yaşlarında Human Papilloma virüs (HPV) ile karşılaşır. Bu nedenle aşının henüz hiç cinsel ilişki yaşanmamışken, yani henüz HPV ile karşılaşmamışken yapılabilecek en erken yaşta yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Cinsel ilişki başladıktan (yani HPV ile karşılaşma olabildikten) sonra aşının daha az faydalı olacağı düşünülmektedir.

Devam eden diğer çalışmalar sonlandığında 26 yaş sınırının 40' lı yaşlara ulaşabileceği ve erkeklerin de aşılanmasının uygun olacağı tahmin edilmektedir.

Aşının kck lokal Őikayetler dışında bilinen hiçbir yan etkisi yoktur. Aşı koldan uygulanmakta ve 6 ay içinde 3 doz yapılması gerekmektedir.

Unutulmaması gereken en önemli nokta, aşı yapılmış olsa bile yıllık PAP testi (smear) kontrolleri asla aksatılmamalıdır.

Aşı ve smear testi; serviks kanseri riskini azaltmak için çok önemli bir kombinasyondur.

GYN.OP.DR. YÜKSEL KOÇAK